

FIETSROUTE

Rondje Beerze en de Mortelen

Spoordonk, Boxtel en Oirschot

LENGTE 37 KM

Rondje Beerze en de Mortelen

Tussen Oirschot en Boxtel maakt deze fietstocht een prachtige ronde langs het Brabants boerenland met de bekende langgevelboerderijen, kleine natuurgebieden en de Beerze. Deze beek ontstaat bij Landgoed Baest uit de samenloop van de Grootte Beerze en de Kleine Beerze.

Langs Spoordonk stroomt de beek naar natuurgebied de Kampina. Bij Boxtel splitst de Beerze zich op in het Smalwater richting de Dommel en in de Kleine Aa richting de Essche Stroom. Vroeger kon de Beerze haar eigen, bochtige weg zoeken, maar in de jaren '60 kwam daar verandering in en werd de beek rechtgetrokken ten behoeve van de landbouw. Dat ging ten koste van de natuur.

Waterschap De Dommel heeft op verschillende locaties hard gewerkt om de beek weer te laten kronkelen en het typische beeklandschap in ere te herstellen. Moeraszones, vistrappen, zandige oeverranden en overstromingsvlakten hebben het Beerzedal tot een groen lint omgetoverd. De Beerze vormt van begin tot eind een natuurlijke verbinding (ecologische verbindingszone) omdat hij door natuurterreinen waaronder Landgoed Baest, de Mortelen en de Kampina stroomt. Planten en dieren gebruiken de rivier en de aangrenzende stapstenen om de afstand tussen deze natuurgebieden te overbruggen.

Dal van de Beerze

Ijsvogelvinder

Praktische informatie

Start- en eindpunt

Spoordonkseweg in Spoordonk.

Lengte

37 km.

Parkeren

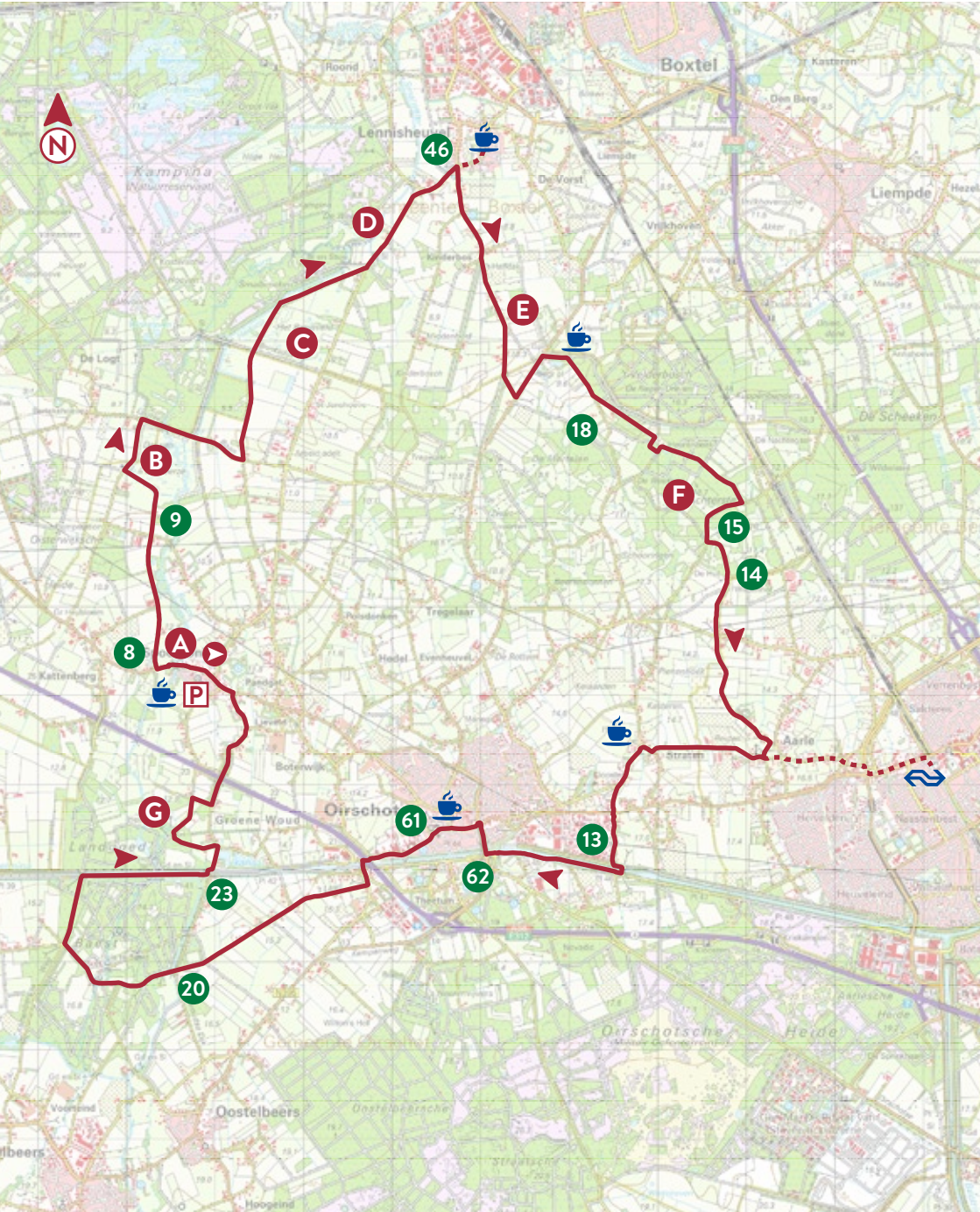
Parkeerterrein bij de kerk in Spoordonk.

Fietsknooppunten

De route volgt fietsknooppunten van de Meierij en de Kempen. Op diverse plaatsen wijkt de route af van de knooppunten.

FIETSROUTE

lengte 37 KM

1 km

De Beerze bij de Logtse velden

A Spoordonkse Watermolen

De watermolen stamt uit 1320 en draait nog steeds volledig op de waterkracht van de rivier de Beerze. Hij hoorde bij kasteel Ten Bergh dat even verder naar het zuiden lag. De eerste molen werd van hout gemaakt en in 1868 zijn er stenen muren omheen gezet. De molen diende voor het malen van graan en het persen van olierijke zaden. Ook nu maalt de molen nog steeds meel zoals eeuwen geleden. Tegenwoordig dient het waterrad ook voor het opwekken van groene energie. Het verschil in waterpeil voor en na het molenrad is bijna twee meter. Om de vissen een handje te helpen heeft Waterschap De Dommel even verderop een vistrap aangelegd met achttien treden. Vissen zoals de serpeling, kopvoorn en kwabaal kunnen stap voor stap de hoogte overbruggen.

B Waterbergingsgebieden: de Logtse Baan en de Logtse velden

Vanaf de dijk kijk je uit op twee waterbergingsgebieden. Bij hoogwater stroomt hier het water uit de Beerze de Logtse baan en Logtse velden in, om wateroverlast richting Boxtel te voorkomen. Dit gebied is 170 hectare en overstroomt gemiddeld één keer per jaar. Het is een aantrekkelijk vogelgebied waar je zomers o.a. de grote zilverreiger of de blauwborst kunt zien.

Routebeschrijving

Spoordonk – kp 9 | Spoordonkseweg vanaf parkeerterrein en bushalte **LA** volgen ri **kp 8**. Spoordonkse Watermolen (**kijkpunt A**) aan je rechterhand passeren. Beerze oversteken en daarna bij **kp 8** eerste weg **RA**, Langendonksedijk ri **kp 9**.

Kp 9 – kp 46 | Op kruising bij **kp 9** **RD** Langendonksedijk. Bij kruising **RA** Heibloemdijk (**kijkpunt B**). Einde **RA**, Logtsebaan. Op kruising **LA** doodlopende onverharde weg,

Banisveld

C Banisveld

In het beekdal van de Beerze ligt het Banisveld. Dit voormalige landbouwgebied is omgevormd tot natuurgebied. Het is een belangrijke schakel in de ecologische verbinding tussen de Kampina en de Mortelen. De voedselrijke gronden zijn dertig centimeter afgegraven, waardoor ze nu schraler en natter zijn. Er liggen poelen waar o.a. kamsalamanders en kikkers verblijven. De Heilooop is omgevormd van een diepe waterloop tot een ondiepe, brede geul, variërend van 30 tot 50 meter breed.

D Beerze bij natuurgebied de Kampina

Waterschap De Dommel heeft hier de Beerze haar natuurlijke meanders teruggeven. De beek is versmald voor een betere stroomsnelheid. Er is een winterbed aangelegd waar in natte perioden het teveel water tijdelijk kan blijven staan. Door alle maatregelen stijgt de grondwaterstand in de omgeving en blijft het water langer in het gebied. Dit helpt mee de verdroging van Natte Natuurparel de Kampina tegen te gaan. Langs de bosrand van de Kampina ontstaat met groen en houtwallen een natuurlijke overgang tussen bos en water. Twee nieuwe poelen bieden plek voor amfibieën.

E Heerenbeekloop

Wanneer je in Lennisheuvel rechtsaf de Mijlstraat indraait steek je kort hierna de Heerenbeekloop over. Dit is een deel van de ecologische verbindingzone die door het waterschap is gerealiseerd. De kleine ijsvogelvlieder, hazelworm, kamsalamander, libel, patrijs en nog vele andere soorten voelen zich hier thuis. De Heerenbeekloop heeft flauwe oevers gekregen, waardoor er een moerasachtige strook is ontstaan. Ook zijn er diverse poelen en vis- en faunapassages aangelegd. Dankzij deze maatregelen zijn zeldzame planten en dieren terug van weggeweest.

Achtbunderse Dijk. Op kruising schuin **L** veerooster over en direct **R** aanhouden, brede onverharde weg door het Banisveld (**kijkpunt C**). Gaat over in asfaltweggetje. Veerooster over. Bij voorrangsweg **LA**, Koevoortseweg (**kijkpunt D**). Steeds **RD** tot **kp 46** in Lennisheuvel.

Kp 46 – kp 14 | In Lennisheuvel op kruising bij **kp 46 RA**, Mijlstraat ri **kp 21**. Lennisheuvel verlaten. Einde Mijlstraat asfaltweg oversteken en **LA**, fietspad. Heerenbeekloop passeren (**kijkpunt E**). Eerste weg **RA**, Coehoornweg. Bij **kp 18 RD** Coehoornweg volgen naar **kp 16**. Bij **kp 16 LA**, onverharde Heerenbeek in en dan steeds **RD** (**kijkpunt F**). Bij landhuis Heerenbeek en boerderij met huisnummer 6 meebuigen naar **R**. Einde op asfaltweg **RA**. Bij **kp 15 RD** naar **kp 14**. Direct daarna **LA**, Lieringsdijk tot **kp 14**.

Kp 14 – kp 13 | Bij **kp 14 RD** ri **kp 13**. Op kruising **RD**, Piekenhoek. Wordt Hagelaarweg. Bij bebouwing **RA** St. Annaweg, smal onverhard fietspaadje. Op asfaltweg **RA**, Kapelweg. Op Y-splitsing **L** aanhouden langs St. Anna-kapel. Kapelweg gaat over in St. Anthoniusweg.

Kamsalamander

F Natte Mortelen

Tussen fietsknooppunt 18 en 14 kom je door Landgoed Heerenbeek in de Mortelen met het gelijknamige, statige landhuis. Er is een grote afwisseling van bomen, weilanden en akkers. Het landschap is verder moerasachtig door een leemlaag van ongeveer een meter dikte die ervoor zorgt dat de grondwaterstand hoog blijft.

G De heilige Eik

Bij de Heilige Eik, even ten noorden van het Wilhelminakanaal, moet je écht even van de fiets afstappen. In het begin van de 15e eeuw werd op deze plek een beeldje gevonden van de Heilige Maagd Maria en vervolgens in een eik geplaatst. Vlakbij deze eik is de kapel van de Heilige Eik gebouwd. Nog dagelijks bezoeken vele bedevaartgangers het kapelletje, dat prachtig is gelegen tussen imposante eikenbomen en de rivier de Beerze. Het waterschap heeft hier drie oude meanders schoongemaakt en weer terug aangesloten op de Beerze.

Kapel van de Heilige Eik

Aan het eind **RA**, De Bollen. Op Y-splitsing voor kapelletje **LA**, Straten. Even verder **L** aanhouden langs fiets-café. Op splitsing rechtdoor. Bij rotonde Bestseweg oversteken, De Stad. Direct **LA** Heersedijk. Doorfietsen tot aan kanaal.

Kp 13 - kp 61 | Bij **kp 13 RA** brug over ri **kp 62**. Direct **RA**, De Rijt. Fietspad langs kanaal volgen. Vóór brug schuin **LA** omhoog. Bij **kp 62 RA** brug over ri **kp 61**. Op rotonde in Oirschot **LA**, Rijkesluisstraat. **RD** tot kerk en Markt.

Kp 61 – kp 23 | Op driesprong bij **kp 61 LA** ri **kp 23**, Koestraat. Oirschot verlaten, **L** aanhouden richting kanaal. Onder snelweg door en **LA** brug over. Bij wegwijzer 5112/3 **RD**, Beerseweg. Tweede weg **RA**, 't Laar. Steeds **RD**, Franse Baan ri **kp 20**. Op kruising bij **kp 20 RD**, Dr. van de Mortellaan, zandweg. Op Y-splitsing bij P-22582 **RD**. Wordt klinkerweg. Op vijfprong bij P-22512 **RA** asfaltweg, Jhr. de la Courtweg. Voor het kanaal **RA**, fietspad tot eerstvolgende brug.

Kp 23 – Spoordonk | Bij brug (Groenewoud) en **kp 23 LA** brug over ri **kp 8**. Over brug **RA** en direct schuin **L** aanhouden, Groenewoud. Op kruising **LA**, Proosbroekweg. Bij de Heilige Eik (**kijkpunt G**) meebuigen naar **R**, asfaltweg volgen. Op kruising **RA**, Hakkelaren. Einde **LA** omhoog over snelweg heen. Steeds **RD**, verderop Lubberstraat. Einde in Spoordonk **LA**, Spoordonkseweg.